P9_TA(2023)0271

Στήριξη και προσαρμογή της επαγγελματικής κατάρτισης ως εργαλείου για την επιτυχία των εργαζομένων και θεμελιώδους στοιχείου της οικονομίας της ΕΕ στη νέα βιομηχανία 4.0

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Ιουλίου 2023 σχετικά με τη στήριξη και την προσαρμογή της επαγγελματικής κατάρτισης ως εργαλείου για την επιτυχία των εργαζομένων και θεμελιώδους στοιχείου της οικονομίας της ΕΕ στη νέα βιομηχανία 4.0 (2022/2207(INI))

(C/2024/3998)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τα άρθρα 179, 180 και 181 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

— έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 6, 9, 41, 153, 162, 165, 166 και 174,

— έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τα άρθρα 14, 15, 23, 25 και 26,

— έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (CRPD),

— έχοντας υπόψη το Θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, και ιδίως τους στόχους 4, 8 και 9,

— έχοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 28ης Οκτωβρίου 2021 στην υπόθεση BX κατά Unitatea Administrativ Teritorială D. (C-909/19) ([1]),

— έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, και ιδίως τις αρχές 1, 3, 4 και 5,

— έχοντας υπόψη την οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ([2]),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 1ης Ιουλίου 2020, με τίτλο «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα» (COM(2020)0274),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 ([3]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Φεβρουαρίου 2019 σχετικά με μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική για την τεχνητή νοημοσύνη και τη ρομποτική ([4]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2023 σχετικά με μια στρατηγική της ΕΕ για την τόνωση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας, του εμπορίου και των ποιοτικών θέσεων εργασίας ([5]),

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη συμμετοχή και την ευημερία των ηλικιωμένων στην εποχή της ψηφιοποίησης,

— έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα ([6]),

— έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη του Osnabrück, της 30ής Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και την κατάρτιση ως εργαλείο ανάκαμψης και δίκαιης μετάβασης στις ψηφιακές και πράσινες οικονομίες·

([1]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 28 Οκτωβρίου 2021, BX κατά Unitatea Administrativ Teritorială D., C-909/19, ECLI:EU:C:2021:893.
([2]) ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22.
([3]) ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1.
([4]) ΕΕ C 449 της 23.12.2020, σ. 37.
([5]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0053.
([6]) ΕΕ C 417 της 2.12.2020, σ. 1.

— έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2016, όσον αφορά τις Διαδρομές Αναβάθμισης των Δεξιοτήτων: Νέες Ευκαιρίες για Ενηλίκους ([7]),

— έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό ([8]),

— έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση ([9]),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2021, με τίτλο «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία» (COM(2021)0118),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Απριλίου 2016, με τίτλο «Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας – Τα πλήρη οφέλη από την ψηφιακή ενιαία αγορά» (COM(2016)0180),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής 2020: Προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης» (COM(2021)0350),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη» (COM(2020)0102),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη» (COM(2020)0103),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 1ης Ιουλίου 2020, με τίτλο «Στήριξη της απασχόλησης των νέων: γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη γενιά» (COM(2020)0276),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Φεβρουαρίου 2022 σχετικά με την ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής νεολαίας: απασχόληση και κοινωνική ανάκαμψη μετά την πανδημία ([10]),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Σεπτεμβρίου 2017 με τίτλο «Επενδύοντας σε μια έξυπνη, καινοτόμο και βιώσιμη βιομηχανία. Μια ανανεωμένη στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική της ΕΕ» (COM(2017)0479),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Αυγούστου 2010, με τίτλο «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» (COM(2010)0245),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2010, με τίτλο «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020: Ένωση καινοτομίας» (COM(2010)0546),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με την επίτευξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025 (COM(2020)0625) και το συνοδευτικό υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής (SWD (2020)0212),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 19ης Μαΐου 2022, σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025 – μικροδιαπιστευτήρια, ατομικοί λογαριασμοί μάθησης και μάθηση με στόχο ένα βιώσιμο περιβάλλον ([11])·

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 2020 και τίτλο «Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027 – Επανακαθορισμός της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην ψηφιακή εποχή» (COM (2020)0624) και το συνοδευτικό υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής (SWD(2020)0209),

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) 2020: Ανθρώπινο κεφάλαιο»,

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2020, για την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων ως βάσης για την αύξηση της βιωσιμότητας και της απασχολησιμότητας, στο πλαίσιο της στήριξης της οικονομικής ανάκαμψης και της κοινωνικής συνοχής,

([7]) ΕΕ C 484 της 24.12.2016, σ. 1.
([8]) ΕΕ C 444 της 10.12.2018, σ. 1.
([9]) ΕΕ C 189 της 4.6.2018, σ. 1.
([10]) ΕΕ C 342 της 6.9.2022, σ. 265.
([11]) ΕΕ C 479 της 16.12.2022, σ. 65.

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2020, σχετικά με την αντιμετώπιση της κρίσης της COVID-19 στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2016, με τίτλο «Βιομηχανία 4.0 και ψηφιακές μεταλλαγές: τα επόμενα βήματα»,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 7ης Μαΐου 2020, με τίτλο «Βιώσιμη χρηματοδότηση για τη διά βίου μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, στο πλαίσιο της έλλειψης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού»,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2018, με τίτλο «Το μέλλον της εργασίας – απόκτηση κατάλληλων γνώσεων και δεξιοτήτων για την κάλυψη των αναγκών των μελλοντικών θέσεων εργασίας»,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2023, με τίτλο «Ικανότητες και ανάπτυξη δεξιοτήτων στο πλαίσιο της διττής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης»,

— έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2021, για την έγκριση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη) και για την τροποποίηση ορισμένων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης (COM(2021)0206),

— έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2023/936 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος Δεξιοτήτων ([12]),

— έχοντας υπόψη τη διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία, που διακηρύχθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2022,

— έχοντας υπόψη τη στρατηγική Global Gateway της ΕΕ,

— έχοντας υπόψη τη μελέτη του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), του Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Ενδυνάμωση των ενηλίκων μέσω διαδρομών αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης»,

— έχοντας υπόψη την κοινή έκθεση του Cedefop και του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound), της 30 Μαρτίου 2023, με τίτλο «Ενίσχυση της χρήσης δεξιοτήτων για βιώσιμες επιχειρηματικές επιδόσεις: Στοιχεία από την έρευνα για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις ([13]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 29ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με ένα ανανεωμένο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εκπαίδευση των ενηλίκων 2021-2030 ([14]),

— έχοντας υπόψη την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A9-0232/2023),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές που αφορούν την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τις δεξιότητες αποτελούν αρμοδιότητα των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ διαδραματίζει διαρκώς σημαντικότερο ρόλο στη στήριξη, την ενθάρρυνση, τον συντονισμό και τη συμπλήρωση των δράσεων των κρατών μελών·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημασία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) και ειδικά η αναβάθμιση δεξιοτήτων και η επανειδίκευση των εργαζομένων και όσων αναζητούν εργασία θα αυξηθεί περαιτέρω ιδίως ως αποτέλεσμα της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας είναι απαραίτητες για τη διατήρηση και την προσέλκυση ειδικευμένων εργαζομένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάρτιση που παρέχεται στους εργαζομένους από τον εργοδότη τους δεν πρέπει να επηρεάζει αρνητικά την αμοιβή των εργαζομένων·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιστοίχιση των δεξιοτήτων και των προσδοκιών των εργαζομένων με τις εξελισσόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας της ΕΕ είναι ένας από τους βασικούς στόχους του Έτους Δεξιοτήτων της ΕΕ·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που επί του παρόντος αντιμετωπίζουν τα συστήματα συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΣΕΕΚ) αφορούν τη χαμηλή ελκυστικότητά τους σε σύγκριση με την ακαδημαϊκή εκπαίδευση και την έλλειψη ενδιαφέροντος των μαθητών καθώς και την έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού·

([12]) ΕΕ L 125 της 11.5.2023, σ. 1.
([13]) https://www.eurofound.europa.eu/system/files/2023-03/ef21010en.pdf.
([14]) ΕΕ C 504 της 14.12.2021, σ. 9.

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση μπορεί να επιτευχθεί επιτυχώς μόνο εάν παρασχεθούν στους εργαζομένους οι απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υλοποίηση ΣΕΕΚ υψηλής ποιότητας ενδέχεται να συνεπάγεται σημαντική οικονομική επιβάρυνση, ιδίως για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότιμη πρόσβαση στην ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης, καθώς και οι ευκαιρίες διά βίου μάθησης για όλους, είναι ζωτικής σημασίας·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2021 το 45 % των εργαζομένων ανέφερε ότι έλαβε επί πληρωμή κατάρτιση από τον εργοδότη κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το εν λόγω ποσοστό ήταν χαμηλότερο μεταξύ των νέων εργαζομένων, των γυναικών και των συμβασιούχων ορισμένου χρόνου και προσωρινής απασχόλησης, τονίζοντας τις ανισότητες της πρόσβασης στην κατάρτιση ([15])·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2021 το 9,7 % των ατόμων ηλικίας 18-24 ετών στην ΕΕ είχαν ολοκληρώσει μόνο την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και δεν συμμετείχαν σε περαιτέρω εκπαίδευση ή κατάρτιση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 56 % των Ρομά ηλικίας 16-24 ετών δεν συμμετείχαν σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση (ΕΑΕΚ) το 2021·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2021 το ποσοστό των ατόμων στην ΕΕ ηλικίας 25 έως 64 ετών που βρίσκονται σε εκπαίδευση ή κατάρτιση ανήλθε σε 10,8 % και το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 25 έως 64 ετών που βρίσκονται σε εκπαίδευση και κατάρτιση αυξήθηκε κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2020, και, συνεπώς, επέστρεψε στα επίπεδα του 2019 ή στα επίπεδα πριν από την εκδήλωση της νόσου COVID-19 ([16])·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρώπη αντιμετωπίζει συρρίκνωση των αγορών εργασίας και ότι έως το 2030 το 40 % των Ευρωπαίων θα ζει σε περιοχές όπου ο αριθμός των θέσεων εργασίας μειώνεται ([17])· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 77 % των εταιρειών της ΕΕ έχουν αναφέρει δυσκολίες στην εξεύρεση εργαζομένων με τις απαραίτητες δεξιότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η αναντιστοιχία δεξιοτήτων μεταξύ εργαζομένων και θέσεων εργασίας στην αγορά εργασίας της ΕΕ συνεπάγεται σημαντικό κόστος για τις οικονομίες, τις επιχειρήσεις και τα άτομα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και οι παράγοντες ποιότητας της εργασίας, όπως η αμοιβή, η αυτονομία των εργαζομένων και η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, πέραν των επενδύσεων σε δεξιότητες και μάθηση σε επίπεδο εταιρείας, θα συμβάλουν στη μείωση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού ([18])·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους στόχους του θεματολογίου δεξιοτήτων για την Ευρώπη είναι να έχουμε ποσοστό συμμετοχής των ατόμων ηλικίας 25-64 ετών στην εκπαίδευση 50 % έως το 2025 (σε σύγκριση με 38 % το 2016)· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος για τη συμμετοχή των ατόμων ηλικίας 16-74 ετών με τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες είναι 70 %(σε σύγκριση με 56 % το 2019)· λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 42 % των Ευρωπαίων στερείται βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του 37 % του εργατικού δυναμικού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση επιθυμεί να αυξήσει το ποσοστό του πληθυσμού με τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες στο 80 % μέχρι το 2030·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποιοτική ΕΕΚ και η διά βίου μάθηση είναι θεμελιώδους σημασίας για την επίτευξη των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους στόχους που ορίζονται στο σχέδιο δράσης για τον ΕΠΚΔ είναι η επίτευξη ποσοστού 60 % των ενηλίκων σε κατάρτιση ετησίως και τουλάχιστον 78 % στην απασχόληση έως το 2030·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος της ΕΕ στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020) για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση ενηλίκων (15 % το 2020) δεν επιτεύχθηκε στον προηγούμενο κύκλο, ιδίως για τα άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες και περιθωριοποιημένες ομάδες και/ή με λιγότερες ευκαιρίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα αποτελούν την ηλικιακή ομάδα με τις λιγότερες πιθανότητες συμμετοχής στην εκπαίδευση ενηλίκων· λαμβάνοντας υπόψη ότι άλλες διαστάσεις αποκλεισμού που εξετάζονται από τη Eurostat σχετίζονται με το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης και το ενεργό καθεστώς καθενός όσον αφορά την αγορά εργασίας·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να υφίστανται ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση ενηλίκων και την ΕΕΚ για τους εργαζομένους και τα άτομα που αναζητούν εργασία· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μορφωτικό επίπεδο, η επαγγελματική ομάδα, ο οικονομικός τομέας δραστηριότητας και το μέγεθος του ιδρύματος συγκαθορίζουν τη συμμετοχή των ενηλίκων στην ΕΕΚ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συχνότερα εμπόδια στην πρόσβαση στην εκπαίδευση ενηλίκων είναι το κόστος, η έλλειψη προσβασιμότητας, η έλλειψη υποδομών φροντίδας, ο χαμηλός αλφαβητισμός και η χαμηλή αυτοεκτίμηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι μία στις τρεις εταιρείες που δεν παρέχουν κατάρτιση υποδεικνύουν ως αιτία τον υψηλό φόρτο εργασίας και την έλλειψη χρόνου, με το 28 % να επικαλείται το υψηλό κόστος της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ([19])· λαμβάνοντας υπόψη ότι τόσο ο χρόνος όσο και το κόστος αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την εκπαίδευση ενηλίκων από ατομική σκοπιά·

([15]) 'Working conditions in the time of COVID-19: Implications for the future' («Οι συνθήκες εργασίας στην εποχή της COVID-19: συνέπειες για το μέλλον»), Eurofound, 29 Νοεμβρίου 2022, διαθέσιμο: https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2022/working-conditions-in-the-time-of-covid-19-implications-for-the-future.

([16]) Στατιστικά στοιχεία της Eurostat για την εκπαίδευση ενηλίκων, διαθέσιμα στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult_learning_statistics.

([17]) McKinsey Global Institute, 'The future of work in Europe: Automation, workforce transitions and the shifting geography of employment', p. iv.

([18]) https://www.eurofound.europa.eu/en/news/2023/skills-alone-will-not-solve-labour-shortages-europe.

([19]) Continuing Vocational Training Survey 2015.

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο το 45 % των εργαζομένων σε ολόκληρη την Ένωση είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες γνώσεις και δεξιότητές τους στην κύρια απασχόλησή τους, ενώ το υπόλοιπο μέρος των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους δεν αξιοποιείται επαρκώς ([20])· λαμβάνοντας υπόψη ότι, εκτός από τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, οι δυσκολίες στην πρόσληψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού αντικατοπτρίζουν επίσης την κακή ποιότητα των διαθέσιμων θέσεων εργασίας, την έλλειψη ανθρωποκεντρικής πολιτικής ανθρώπινων πόρων και τις αναξιοποίητες ευκαιρίες σχεδιασμού θέσεων εργασίας ([21])·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση, η οποία περιλαμβάνει την πλήρη ψηφιοποίηση των διαδικασιών παροχής υπηρεσιών και παραγωγής, διαμορφώνει τις σημερινές αγορές και κοινωνίες εργασίας και εκπαίδευσης, δημιουργώντας τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες για τους εργαζομένους και τις εταιρείες, όπως η εξαφάνιση ορισμένων καθηκόντων και επαγγελμάτων και η δημιουργία άλλων, η δυναμική ανακατανομή των εργασιακών καθηκόντων και ο επανασχεδιασμός του περιεχομένου των θέσεων εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται περαιτέρω επενδύσεις από τις εταιρείες για την ανάπτυξη ισχυρής ΕΕΚ σε ολόκληρη την Ένωση και για την προώθηση ικανοτήτων εργασίας με νέες τεχνολογίες, όπως η έξυπνη παραγωγή και τα μηχανήματα, η προηγμένη ρομποτική, το υπολογιστικό νέφος, η τεχνητή νοημοσύνη, η επεξεργασία δεδομένων και το διαδίκτυο των πραγμάτων· υπογραμμίζει τη σημασία της κάλυψης των αναγκών αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, αφενός, και της αντιμετώπισης του ψηφιακού χάσματος, αφετέρου·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό των μισθωτών (11,8 %) και των εργαζομένων (11,5 %) στην εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων είναι υψηλότερο σε σύγκριση με τον ενήλικο πληθυσμό στο σύνολό του, αλλά παρουσιάζει παρόμοιες τάσεις τα τελευταία έτη· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά το εν λόγω ζήτημα μεταξύ των κρατών μελών ([22])·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία της Eurostat για επιχειρήσεις στην ΕΕ με 10 ή περισσότερους εργαζόμενους (εξαιρουμένων των επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα) δείχνουν ότι το 98 % χρησιμοποιεί υπολογιστές και το 97 % διαθέτει πρόσβαση στο διαδίκτυο· λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 60 % του συνόλου των ατόμων που δραστηριοποιούνται στην αγορά εργασίας χρησιμοποιεί υπολογιστές, φορητούς υπολογιστές, έξυπνα τηλέφωνα, ταμπλέτες ή άλλες φορητές συσκευές στην εργασία ([23])·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μπορεί να παρατηρηθεί μείωση του αριθμού των θέσεων εργασίας μεσαίας ειδίκευσης και μεσαίων αποδοχών προς όφελος της αύξησης των χαμηλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας και των θέσεων εργασίας που απαιτούν χαμηλή ειδίκευση λόγω της αυτοματοποίησης των θέσεων εργασίας·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 21 % των εργαζομένων στην Ευρώπη δηλώνει ότι τα κύρια εργασιακά τους καθήκοντα έχουν αλλάξει λόγω της εισαγωγής νέου λογισμικού ή υλισμικού ([24])·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκδοση του Ευρωπαϊκού Πίνακα Αποτελεσμάτων Καινοτομίας του 2022 παρουσιάζει βελτιωμένα αποτελέσματα στην καινοτομία κατά την περίοδο 2015-2022· λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να υφίστανται σοβαρές ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών ([25])·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τρεις στις τέσσερις εταιρείες της ΕΕ αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξεύρεση προσωπικού με τις κατάλληλες δεξιότητες ([26])· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει ανακύψει χάσμα δεξιοτήτων·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εγκάρσιες δεξιότητες, όπως οι δεξιότητες των ατόμων, η πολυγλωσσία, οι μαθησιακές δεξιότητες, η επικοινωνία, ο χειρισμός πελατολογίου, η επίλυση προβλημάτων, η κριτική σκέψη, η επιχειρηματικότητα, η δημιουργικότητα, οι διαπολιτισμικές ικανότητες, η ομαδική εργασία και ο ψηφιακός γραμματισμός και ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας θεωρούνται όλο και περισσότερο από τους εργοδότες ως ζωτικής σημασίας για την απασχόληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εγκάρσιες δεξιότητες έχουν αντίκτυπο πέραν της απασχόλησης και απαιτούν αλλαγή νοοτροπίας όλων των ενδιαφερόμενων μερών της ΕΕΚ·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές ικανότητες έχουν προσδιοριστεί και συμφωνηθεί από όλα τα κράτη μέλη για τη διασφάλιση μιας προσέγγισης διά βίου μάθησης: γραμματισμός, πολυγλωσσία, ικανότητες στις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM), ψηφιακές ικανότητες, προσωπικές, κοινωνικές και μεταγνωστικές ικανότητες, ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, διαπολιτισμικές δεξιότητες και επιχειρηματικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει δυσανάλογη έλλειψη γυναικών στον τομέα STEM·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο διάστημα 2020-21 έξι στους δέκα εργαζομένους της ΕΕ+ συμμετείχαν σε τουλάχιστον μια τυπική ή μη τυπική δραστηριότητα εκπαίδευσης και κατάρτισης για την απόκτηση δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη θέση εργασίας ([27])·

([20]) Cedefop, Second European Skills and Jobs Survey.
([21]) https://www.cedefop.europa.eu/files/3092_en.pdf.
([22]) Παραρτήματα της πρότασης για κοινή έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την απασχόληση που συνοδεύει την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2020 (COM(2019)0653), διαθέσιμα στη διεύθυνση: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0653&rid=5.
([23]) Eurostat, Digital Economy and Society Database, 2018.
([24]) Eurostat, Digital Economy and Society Database, 2018.
([25]) European Innovation Scoreboard, https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_en.
([26]) Cedefop Policy brief, 'Challenging digital myths – First findings from Cedefop's second European skills and jobs survey', https://www.cedefop.europa.eu/files/9173_en.pdf
([27]) CEDEFOP, Second European Skills and Job Survey.

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία της COVID-19 είχε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην τακτική υλοποίηση των πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σχετική κρίση έχει αλλάξει τον τρόπο εργασίας και έχει ενισχύσει την ανάγκη επικαιροποίησης του συνόλου των δεξιοτήτων του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού, ιδίως των ψηφιακών δεξιοτήτων·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για ψηφιακές δεξιότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες εισήχθησαν στο 44 % των εργασιακών χώρων μεταξύ 2020 και 2021· λαμβάνοντας υπόψη ότι 4 στους 10 ενήλικες εργαζομένους χρησιμοποιούσαν συχνότερα ψηφιακές τεχνολογίες για να εκτελέσουν ορισμένα από τα εργασιακά τους καθήκοντα και περίπου το ένα τρίτο (36 %) συμμετείχε σε περισσότερη διαδικτυακή από ό, τι μη διαδικτυακή μάθηση που σχετίζεται με την εργασία ([28])· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή μετάβαση προς τη βιομηχανία 4.0 απαιτεί την ενίσχυση των βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων για όλους τους εργαζομένους και τη διευκόλυνση της απόκτησης πιο προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ορθή αναγνώρισή τους σε όλα τα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους και, ως εκ τούτου, στην παροχή δεξιοτήτων που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια και την ψηφιακή ασφάλεια·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καθήκοντα μπορεί να αυτοματοποιηθούν σε πολλούς τομείς και σε διαφορετικό βαθμό, οδηγώντας σε σημαντικές αλλαγές στην απασχόληση, στην παραγωγικότητα της εργασίας, στις απαιτήσεις σε δεξιότητες και στο μέγεθος του εργατικού δυναμικού στην Ένωση με έντονες διαφορές ανά περιφέρεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 35 % των εργαζομένων φοβάται ότι οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν ή πρόκειται να εκτελέσουν πλήρως ή εν μέρει την εργασία τους στο μέλλον ([29])· λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 45 % ανησυχεί επίσης για την απαρχαίωση των τεχνολογικών δεξιοτήτων και την ανάγκη απόκτησης νέων γνώσεων και δεξιοτήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 49 % των δραστηριοτήτων που αμείβονται στην παγκόσμια οικονομία έχουν τη δυνατότητα να αυτοματοποιηθούν με την προσαρμογή πρόσφατης τεχνολογίας ([30])·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας στους πέντε ενήλικες εργαζόμενους στην ΕΕ+ (και το 31 % όσων δεν χρησιμοποιούν την ψηφιακή τεχνολογία) θα επωφελείτο από την κατάρτιση στις πιο βασικές ψηφιακές δεξιότητες, δηλαδή την πλοήγηση στο διαδίκτυο· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 70 % έως 90 % θα μπορούσε να επανεκπαιδευτεί σε πιο προηγμένες δεξιότητες προγραμματισμού βάσεων δεδομένων και υπολογιστών ([31])·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τους στόχους της ΕΕ το 75 % των εταιρειών της ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιεί τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους, ΤΝ και μαζικών δεδομένων και πάνω από το 90 % των ΜΜΕ θα πρέπει να επιτύχει τουλάχιστον ένα βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης ([32])·

ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών στις δεξιότητες και τις ικανότητες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη προσωπικής και επαγγελματικής ενδυνάμωσης και την αντιμετώπιση των αναγκών της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας είναι μία από τις κύριες προκλήσεις για τα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότερα από τα μισά παιδιά που ξεκινούν το δημοτικό σχολείο θα απασχοληθούν σε θέσεις εργασίας που επί του παρόντος δεν υπάρχουν·

ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ζωτικής σημασίας να δημιουργηθούν βέλτιστες συνθήκες και κίνητρα για να μπορούν οι νέοι να έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας ΣΕΕΚ που θα τους προσφέρει μια χρήσιμη μαθησιακή εμπειρία και την ανάπτυξη ενός σχετικού συνόλου δεξιοτήτων·

ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προώθηση μιας διαδικασίας μάθησης βασισμένης στις ικανότητες θα μπορούσε να διασφαλίσει μια ομαλή προσαρμογή της διαδικασίας μάθησης στις ανάγκες των εκπαιδευομένων και τις ταχείες κοινωνικές αλλαγές·

ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με την πάροδο των ετών, η φύση, η ποιότητα, η αντίληψη και η κοινωνική αξιολόγηση της ΕΕΚ έχουν εξελιχθεί χάρη, μεταξύ άλλων, σε εκστρατείες και πολιτικές για την ΕΕΚ, καλύτερες προοπτικές σταδιοδρομίας, ευκαιρίες κινητικότητας και ψηφιακές λύσεις στην εκπαίδευση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τη βελτίωση του καθεστώτος και της εικόνας της, η ΕΕΚ συχνά δεν αποτελεί την πρώτη επιλογή, αλλά τη δεύτερη, λιγότερο ελκυστική, επιλογή μετά τη γενική εκπαίδευση·

ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημογραφικές αλλαγές στα κράτη μέλη επιταχύνονται, τάση που αναμένεται να συνεχιστεί τις επόμενες δεκαετίες, ενισχύοντας την ανάγκη να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό όλων των ενηλίκων σε ηλικία εργασίας μέσω της συνεχούς επένδυσης στις δεξιότητες, τις γνώσεις και τα προσόντα τους, καθώς και μέσω της ένταξης περισσότερων ατόμων σε ενεργό απασχόληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εταιρείες ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προβλήματα που σχετίζονται με την απώλεια γνώσεων με τη συνταξιοδότηση έμπειρων εργαζομένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χώροι εργασίας και οι συνθήκες εργασίας πρέπει να προσαρμοστούν στις ανάγκες του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ζωτικής σημασίας να προωθηθεί η μάθηση μεταξύ των περισσότερο και των λιγότερο έμπειρων εργαζομένων στις επιχειρήσεις και να διασφαλιστεί η μεταφορά γνώσεων, μεταξύ άλλων και μεταξύ γενεών, μέσω προγραμμάτων διδασκαλίας, καθοδήγησης και επίβλεψης·

([28]) https://www.cedefop.europa.eu/files/9173_en.pdf, p.9.
([29]) https://www.cedefop.europa.eu/files/9173_en.pdf, p.16.
([30]) https://www.cedefop.europa.eu/files/9173_en.pdf, p.16.
([31]) https://www.cedefop.europa.eu/files/9173_en.pdf, p. 14.
([32]) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Η ψηφιακή δεκαετία της Ευρώπης: ψηφιακοί στόχοι για το 2030, διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_el.

ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και η πρόσβαση σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, ποιοτικές κοινωνικές υπηρεσίες και ελκυστικό περιβάλλον διαβίωσης θα διαδραματίσουν ακόμη πιο σημαντικό ρόλο στη διατήρηση και την προσέλκυση ειδικευμένων εργαζομένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση της προσωπικής ανάπτυξης και της μαθησιακής καθοδήγησης από νεαρή ηλικία και η υποστήριξη της ίσης πρόσβασης σε πληροφορίες μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα να επιλέξουν τις ενδεδειγμένες μαθησιακές πορείες που οδηγούν σε ποιοτικές ευκαιρίες απασχόλησης·

ΛΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημογραφικές αλλαγές είναι διαρκείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ενεργός πληθυσμός της Ευρώπης (ηλικίας από 20 έως 64 ετών) θα μειώνεται κάθε χρόνο κατά 0,4 % από τώρα έως το 2040· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημογραφική μείωση επίσης προκαλεί αλλαγές στη δομή της αγοράς εργασίας και ολοένα αυξανόμενη ζήτηση εργατικού δυναμικού σε ορισμένους τομείς όπως η υγειονομική περίθαλψη και ο τομέας της παροχής υπηρεσιών φροντίδας·

ΛΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν διαπιστωθεί ελλείψεις ειδικευμένου προσωπικού σε 28 τομείς, μεταξύ των οποίων η υγειονομική περίθαλψη, ο τουρισμός και η φιλοξενία, οι κατασκευές, οι υπηρεσίες πληροφορικής και η ασφάλεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει γενική έλλειψη εργαζομένων, ιδίως γυναικών, με υπόβαθρο STEM· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκπαιδευτικοί βρίσκονται ανάμεσα στα πέντε επαγγέλματα που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη έλλειψη προσωπικού στην Ευρώπη, με διαφορετικές αποκλίσεις με βάση τις γεωγραφικές περιοχές, τα γνωστικά αντικείμενα και τις χώρες, γεγονός που επηρεάζει την ικανότητα παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης που χρειάζονται όλοι οι εκπαιδευόμενοι προκειμένου να προσαρμοστούν στη διττή μετάβαση και την τέταρτη βιομηχανική επανάσταση·

Μ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ολοένα και αυξανόμενη ζήτηση των εργοδοτών για ειδικές δεξιότητες συνηγορεί υπέρ μιας ισχυρότερης συμμετοχής των εταιρειών στην ΕΕΚ·

ΜΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα καταδικάσει την πρακτική της μη αμειβόμενης πρακτικής άσκησης ως μορφή εκμετάλλευσης νέων εργαζομένων και παραβίαση των δικαιωμάτων τους·

ΜΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030, η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να δίνει τη δυνατότητα στα άτομα με αναπηρία να ζουν ανεξάρτητα και να συμμετέχουν πλήρως σε όλες τις πτυχές της ζωής· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ζωτικής σημασίας να παρέχει καλύτερες ευκαιρίες στα άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν στην κατάρτιση και να αποκτούν νέες δεξιότητες, κάτι που αποτελεί προϋπόθεση για την απασχόληση και την ανεξαρτησία·

1. τονίζει τη σημασία της διά βίου μάθησης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης, για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των ατόμων, καθώς και για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ένωσης, δίνοντας παράλληλα προσοχή στις ειδικές ανάγκες των πλέον ευάλωτων ή μειονεκτουσών ομάδων· επαναλαμβάνει το αίτημά του προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν έναν ευρωπαϊκό χώρο επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EVETA) ([33])·

2. τονίζει ότι ο εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στην επαγγελματική κατάρτιση κατά τις εργάσιμες ώρες·

3. υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η βιώσιμη και δίκαιη διττή μετάβαση των εργασιακών χώρων, διατηρώντας το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό· τονίζει ότι οι εργοδότες θα πρέπει να παρέχουν εσωτερική κατάρτιση στους εργαζομένους, διασφαλίζοντας παράλληλα τα μέτρα στήριξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες αναφορικά με την κατάρτιση·

4. τονίζει ότι κάθε άτομο χρειάζεται ευκαιρίες για να αναπτύξει, να επικαιροποιήσει και να αναβαθμίσει τις δεξιότητές του προκειμένου να συμβαδίζει με την ταχέως μεταβαλλόμενη πραγματικότητα στον κόσμο της εργασίας και να επιτύχει στην ιδιωτική ζωή και στη σταδιοδρομία του· τονίζει ότι αυτό απαιτεί μια συστημική προσέγγιση της διά βίου μάθησης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων, υποστηριζόμενη από προσβάσιμη, ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΑΕΕΚ), καθώς και εύρυθμα και σύγχρονα συστήματα ΣΕΕΚ, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε όλους τους ενήλικες να επωφεληθούν από ευκαιρίες μάθησης και κατάρτισης, και να παρασχεθεί στήριξη στους εργοδότες για την παροχή της εν λόγω κατάρτισης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στους τομείς STEM και ΕΕΚ· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να αυξηθεί η στήριξη για τη συμμετοχή των γυναικών στο πλαίσιο αυτό και να αντιμετωπιστούν τυχόν συναφή στερεότυπα·

5. υπογραμμίζει την ανάγκη για ενεργό ένταξη των νεότερων και μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων στη διαδικασία της επαγγελματικής εκπαίδευσης προκειμένου να αποφευχθούν οι διακρίσεις λόγω ηλικίας που σχετίζονται με τις δεξιότητες και την επαγγελματική κατάρτιση·

([33]) Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 32 του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης: μια κοινή ολιστική προσέγγιση (ΕΕ C 205 της 20.5.2022, σ. 17).

6. επισημαίνει ότι ορισμένοι από τους παράγοντες που παρεμποδίζουν την ΕΕΚ σε επίπεδο επιχείρησης είναι οι εξής:

— έλλειψη αναγνώρισης της ΕΕΚ ως ευκαιρίας σταδιοδρομίας και ως τρόπου βελτίωσης της ανθεκτικότητας και της αριστείας·

— η πεποίθηση των εργοδοτών ότι οι διαθέσιμες δεξιότητες και τα προσόντα του προσωπικού τους είναι επαρκή και κατάλληλα·

— η προτίμηση των εταιρειών να προσλαμβάνουν νέο προσωπικό αντί για επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του υφιστάμενου εργατικού δυναμικού τους·

— τα εμπόδια στην παροχή κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων της οικονομικής προσιτότητας, της πρόσβασης στην κατάρτιση που παρέχεται από τον εργοδότη (τόσο ως προς τον τόπο όσο και το χρονοδιάγραμμα) και του υψηλού φόρτου εργασίας των επιχειρήσεων·

— οι προσπάθειες μετατόπισης της ευθύνης για την κατάρτιση από τους εργοδότες στους εργαζομένους·

— οι διακρίσεις λόγω ηλικίας, όπως η παρεμπόδιση της συμμετοχής εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στην κατάρτιση·

— η έλλειψη αναγνώρισης των δεξιοτήτων που αποκτώνται πέρα από τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και για τους σκοπούς της ανάπτυξης του μεμονωμένου εργαζομένου·

7. υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο των κοινωνικών εταίρων όσον αφορά την ΕΕΚ· τονίζει τη σημασία της εύρυθμης λειτουργίας του κοινωνικού διαλόγου και τον ρόλο των συλλογικών συμβάσεων στη διασφάλιση της παροχής ΕΕΚ σε όλους τους εργαζομένους·

8. υπενθυμίζει ότι οι ελλείψεις δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού, σε πολλές περιπτώσεις, είναι το αποτέλεσμα μη ελκυστικών θέσεων εργασίας και κακών συνθηκών εργασίας· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι η αντιμετώπιση των εν λόγω ζητημάτων, μέσω αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και πολιτικών διατήρησης, είναι σημαντική για μια εύρυθμα λειτουργούσα μελλοντική αγορά εργασίας· τονίζει ότι η βελτίωση της ποιότητας εργασίας σε τομείς και επιχειρήσεις με κακές συνθήκες εργασίας είναι σημαντικό στοιχείο για την αντιμετώπιση του ζητήματος της μετανάστευσης επιστημονικού δυναμικού που οδηγεί σε αυξανόμενες ανισότητες μεταξύ των περιφερειών, άνιση ανάπτυξη καθώς και άνιση ικανότητα προώθησης της καινοτομίας και δημιουργίας θέσεων εργασίας·

9. σημειώνει ότι η απόκτηση πολλών δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη χρήση βασικού λογισμικού ή απλών ηλεκτρονικών μηχανημάτων θα πρέπει να παρέχεται και να αμείβεται από όλους τους εργοδότες, καθώς είναι κεντρικής σημασίας για τη διττή μετάβαση·

10. τονίζει ότι οι πολιτικές ΕΕΚ παραμένουν κατακερματισμένες σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εργαστούν για σύγκλιση μεταξύ των εθνικών συστημάτων σε μεγαλύτερο βαθμό στη βάση των βέλτιστων λειτουργικών πρακτικών· επισημαίνει ότι τα αποτελεσματικά συστήματα ΕΕΚ απαιτούν την ανάπτυξη συστηματικών στρατηγικών και επαρκών πόρων, ευθυγραμμισμένων με τις στρατηγικές για τις δεξιότητες, οι οποίες αναπτύσσονται μέσω του κοινωνικού διαλόγου, προκειμένου να ενδυναμωθούν οι πολίτες, να βοηθηθούν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δυνατότητές τους και να διασφαλιστεί η βιώσιμη οικονομική ανταγωνιστικότητα·

11. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να απαγορεύσουν την μη αμειβόμενη πρακτική άσκηση και να προτείνουν ένα κοινό νομικό πλαίσιο διασφάλισης της δίκαιης αμοιβής κατά την πρακτική άσκηση και τη μαθητεία προκειμένου να αποφευχθούν οι πρακτικές εκμετάλλευσης·

12. τονίζει τη σημασία της ΕΕΚ για τα άτομα με αναπηρία και μαθησιακές δυσκολίες· τονίζει την ανάγκη ανάπτυξης στρατηγικών και παροχής ευκαιριών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για όλους, ιδίως για τους ΕΕΑΚ και τα άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, τους ενήλικες με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων και τα άτομα που αναζητούν εργασία, καθώς και τα άτομα από απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές και τα άτομα που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες ομάδες που αντιμετωπίζουν θεσμικά, περιβαλλοντικά και συμπεριφορικά εμπόδια, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων και οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού· υπογραμμίζει ότι οι εν λόγω ευκαιρίες κατάρτισης θα πρέπει να παρέχουν δεξιότητες για μελλοντοστραφείς θέσεις εργασίας, μεταξύ άλλων στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση· καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στην επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, προκειμένου να διευκολύνουν την ενεργό συμμετοχή και ένταξή τους στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα, προσαρμόζοντας την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση στις ικανότητες και τις επιθυμίες τους και διασφαλίζοντας εξατομικευμένη στήριξη· τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η στήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προσέγγιση ατόμων από διαφορετικά περιβάλλοντα·

13. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη παροχής ΕΕΚ για ενήλικες σε ατομικό επίπεδο, μεταξύ άλλων για άτομα χαμηλής ειδίκευσης και χαμηλής ειδίκευσης, για όσους έχουν τη μικρότερη πρόσβαση σε κατάρτιση σε βασικές δεξιότητες και ικανότητες, καθώς και για τους ηλικιωμένους, τις γυναίκες, τα άτομα με αναπηρία και όσους προσπαθούν να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας μετά από μακροχρόνιες απουσίες που οφείλονται, μεταξύ άλλων, σε χρόνια ή σοβαρά προβλήματα υγείας ή στην ανάγκη παροχής άτυπης περίθαλψης· τονίζει ότι θα πρέπει να παρέχονται κατάλληλη στήριξη και κίνητρα και ότι οι μαθησιακές οδοί ΕΕΚ θα πρέπει να είναι ευέλικτες, επικεντρωμένες στον εκπαιδευόμενο και προσανατολισμένες στα αποτελέσματα· υπογραμμίζει τη σημασία της οικονομικής και μη οικονομικής στήριξης, μέσω της ανάπτυξης εκστρατειών επαγγελματικού προσανατολισμού και ενημέρωσης για την ΕΕΚ, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη και χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή σε ευκαιρίες μάθησης και κατάρτισης· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της εκπαιδευτικής άδειας μετ' αποδοχών·

14. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς τους εργοδότες να επενδύσουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των εργαζομένων τους, ιδίως όσον αφορά τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, καθώς και τις εγκάρσιες ήπιες δεξιότητες·

15. επισημαίνει ότι οι επιχειρήσεις, ιδίως οι ΜΜΕ, η κοινωνική οικονομία και οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, πρέπει να συμμετέχουν ενεργά, να ενθαρρύνονται και να υποστηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή ευκαιριών μάθησης και κατάρτισης· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν προσβάσιμη και χωρίς αποκλεισμούς επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων για όλους, χωρίς να μένει κανείς στο περιθώριο·

16. σημειώνει ότι η ένταξη των ΕΑΕΚ και άλλων ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας θα πρέπει να αποτελέσει μείζονα εστίαση και ακρογωνιαίο λίθο της υψηλής ποιότητας ΕΕΚ, απαιτώντας ειδικές εγκάρσιες δεξιότητες από εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές· υπενθυμίζει ότι οι εγκάρσιες δεξιότητες και ικανότητες περιλαμβάνονται όλο και περισσότερο στα προγράμματα σπουδών ΕΕΚ των κρατών μελών· τονίζει την ανάγκη βελτίωσης της επικύρωσης και της επίσημης αναγνώρισης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, ιδίως των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτώνται μέσω μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης και εμπειρίας, όπως η μακροχρόνια φροντίδα ή ο εθελοντισμός, καθώς και των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτώνται σε τρίτες χώρες· τονίζει την ανάγκη να βελτιωθούν τα υφιστάμενα εργαλεία και να διερευνηθούν περισσότερα για τη διευκόλυνση της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των προσόντων όλων των υπηκόων τρίτων χωρών· ζητά ένα κοινό πλαίσιο αναγνώρισης εγκάρσιων δεξιοτήτων·

17. υπογραμμίζει την ανάγκη για μια νέα νοοτροπία μάθησης, προσανατολισμένη στην ανάπτυξη εγκάρσιων δεξιοτήτων σε τυπικά, άτυπα και μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι ενήλικες, οι νέοι ενήλικες και τα νέα άτομα έχουν τη δυνατότητα απόκτησης θέσης εργασίας, καθώς και πλήρους συμμετοχής στην κοινωνία και προσωπικής ανάπτυξης· ιδίως με την απόκτηση δεξιοτήτων, όπως η εξυπηρέτηση πελατών, οι διαπροσωπικές δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένης της ομαδικής εργασίας και της επικοινωνίας, η επίλυση προβλημάτων, η διαχείριση, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης του χρόνου, η κριτική σκέψη, οι μεταγνωστικές ικανότητες, οι ικανότητες βιωσιμότητας και οι ψηφιακές δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας·

18. υπογραμμίζει τη σημασία της μάθησης στον χώρο εργασίας και της απόκτησης πρακτικής εμπειρίας· υπογραμμίζει εν προκειμένω τη σημασία των βέλτιστων πρακτικών που σχετίζονται με τα διττά εκπαιδευτικά συστήματα, που συνδυάζουν ποιοτικές μαθητείες σε επιχειρήσεις με επαγγελματική εκπαίδευση, φέρνοντας έτσι σε επαφή τον κόσμο της εργασίας με τον κόσμο της εκπαίδευσης και δίνοντας στους νέους πρόσβαση στην αγορά εργασίας· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τα διττά εκπαιδευτικά συστήματα· καλεί, ως εκ τούτου, τις επιχειρήσεις να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στον ρόλο της ΕΕΚ και της διά βίου μάθησης· τονίζει ότι όλοι οι εργοδότες πρέπει να διαθέσουν σημαντικό μέρος των πόρων τους για να διασφαλίσουν ότι οι υπάλληλοί τους διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες και ικανότητες προκειμένου να είναι σε θέση να εργάζονται με τις τελευταίες τεχνολογίες και σε νέα οργανωτικά περιβάλλοντα και για να αποτρέψουν τον ψηφιακό αποκλεισμό· καλεί τις εταιρείες να επιτρέπουν υψηλά επίπεδα διακριτικής ευχέρειας και οργανωτικής συμμετοχής των εργαζομένων, καθώς αυτές οι μορφές οργάνωσης της εργασίας συνδέονται με καλύτερη πρόσβαση στην κατάρτιση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων· καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις ευρωπαϊκές εγγυήσεις για τη νεολαία μέσω συνεκτικών δράσεων· επισημαίνει ότι οι εργοδότες θα πρέπει να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν κατάλληλες συνθήκες και ασφαλή χώρο για τους εργαζομένους που αναλαμβάνουν ή επιθυμούν να παρακολουθήσουν τυπική ή μη τυπική εκπαίδευση και να αναπτύξουν τις ικανότητές τους· καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις ΜΜΕ για τις οποίες είναι ιδιαίτερα δύσκολο να καλυφθούν οι εν λόγω ανάγκες· τονίζει ότι οι εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, θα ωφεληθούν από τη διαρθρωμένη συνεργασία με ειδικούς στην ΕΕΚ·

19. υπενθυμίζει τον θεμελιώδη ρόλο των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών που εργάζονται παράλληλα σε ιδρύματα ΕΕΚ και εταιρείες, ο οποίος μπορεί να συμβάλει στη στενότερη σύνδεση της παροχής ΕΕΚ με τις ανάγκες των εργοδοτών, φέρνοντας καινοτομία στα σχολεία και αντιμετωπίζοντας την έλλειψη εκπαιδευτικών ΕΕΚ· υπενθυμίζει ότι η καλύτερη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων ΕΕΚ και εταιρειών θα μπορούσε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την έλλειψη εκπαιδευτικών ΕΕΚ και να φέρει τα προγράμματα σπουδών ΕΕΚ πιο κοντά στις ανάγκες των εργοδοτών· τονίζει την ανάγκη οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές να αποκτήσουν νέες ικανότητες έχοντας πρόσβαση σε ευκαιρίες αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης· υπογραμμίζει ότι το άνοιγμα των μαθημάτων συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης που παραδίδονται σε σχολεία ΕΕΚ στους εκπαιδευτές και αντιστρόφως η παροχή ενδοεταιρικής κατάρτισης στους εκπαιδευτικούς των σχολείων ΕΕΚ θα μπορούσε να είναι αμοιβαία επωφελής για την αντιμετώπιση των αναγκών τους, ενώ θα κάνει μια συσχέτιση μεταξύ τους αναφορικά με τον σχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών· καλεί τα κράτη μέλη και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να επενδύσουν επειγόντως και να επεξεργαστούν περαιτέρω τις στρατηγικές τους αναφορικά με τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση για εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές ΕΕΚ και να τους παρέχουν καλύτερη αναγνώριση·

20. τονίζει ότι για να ανταποκριθούν επαρκώς στις ανάγκες των μετασχηματιζόμενων βιομηχανιών και στις προκλήσεις που θέτει η διττή μετάβαση, καθώς και για να διατηρηθεί η ευρωπαϊκή βιομηχανία ανταγωνιστική στις παγκόσμιες αγορές, θα είναι απαραίτητο να γίνουν συνεχείς επενδύσεις σε υποδομές ΣΕΕΚ, κατάρτιση εκπαιδευτικών και συστήματα διασφάλισης ποιότητας·

21. καλεί τα κράτη μέλη καθώς και τις ενδιαφερόμενες περιφερειακές και τοπικές αρχές να ενισχύσουν τα μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, της προώθησης της διά βίου μάθησης και των ειδικών μέτρων που επικεντρώνονται στην επαγγελματική εξέλιξη·

22. επισημαίνει ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση καθώς και η ένταξη στην αγορά εργασίας αποτελούν σημαντικά μέσα για την καταπολέμηση της φτώχειας και των ανισοτήτων· προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν μέτρα υπέρ των μειονεκτουσών ομάδων και των ομάδων χαμηλής ειδίκευσης, με έμφαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση που επιτρέπουν την ανάπτυξη κοινωνικών, επιστημονικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, και ιδίως βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων· καλεί τα κράτη μέλη καθώς και τις ενδιαφερόμενες περιφερειακές και τοπικές αρχές να διασφαλίσουν τη διαφοροποίηση των προσφορών εκπαίδευσης και κατάρτισης·

23. τονίζει ότι οι εργοδότες πρέπει να προωθήσουν τη μάθηση μεταξύ περισσότερων και λιγότερο έμπειρων εργαζομένων, ώστε να μειωθούν οι διαφορές δεξιοτήτων· συνιστά, ως εκ τούτου, και υπό το πρίσμα των δημογραφικών αλλαγών, τη δημιουργία κινήτρων για καθοδήγηση, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή δεξιοτήτων και εμπειριών, μεταξύ άλλων και μεταξύ των γενεών, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η αναβάθμιση των δεξιοτήτων όλων των εργαζομένων και να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις και οι αναντιστοιχίες εργατικού δυναμικού· υπογραμμίζει τη σημασία του εθελοντισμού, ο οποίος μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού·

24. καλεί τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν μεθόδους για την πρόβλεψη των επιπτώσεων της τεχνητής νοημοσύνης σε θέσεις εργασίας όπως στην επιβλεπόμενη μηχανική μάθηση με σκοπό, μεταξύ άλλων, να προσδιοριστούν τα επαγγέλματα στα οποία οι αλλαγές είναι πιο πιθανές και να προσαρμοστούν σε αυτές σε βέλτιστο χρόνο·

25. ενθαρρύνει τις εταιρείες να βοηθήσουν τους εργαζόμενους να αναλάβουν μεγαλύτερη ευθύνη για τη σταδιοδρομία τους επισημαίνοντας εναλλακτικές πορείες σταδιοδρομίας και βοηθώντας τους να καθορίσουν σε τι θα πρέπει να στοχεύσουν, να προτείνουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για αυτό και να οργανώσουν κατάλληλη κατάρτιση όσον αφορά αυτό το ζήτημα· συστήνει να παρέχεται αυτή η προσφορά και σε άτομα που εκπαιδεύονται σε επαγγελματικό/βιομηχανικό πλαίσιο (σπουδαστές και ασκούμενοι) μέσω της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων·

26. εφιστά την προσοχή στις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που προκύπτουν από τον αυξανόμενο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ, μεταξύ άλλων ως αποτέλεσμα του ρωσικού επιθετικού πολέμου στην Ουκρανία· υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής στήριξης στους μετανάστες, τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, καθώς και για την πρόσβαση σε ποιοτικές θέσεις εργασίας και σε πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες εργασίας και την κοινωνική προστασία· τονίζει ότι τα βασικά μέτρα για την καλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους περιλαμβάνουν τη χρηματοδότηση της εκμάθησης γλωσσών ως βάσης για την επικοινωνία και την εργασία, καθώς και τη διευκόλυνση της αναγνώρισης και της επικύρωσης των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους· υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο των συστημάτων και επιλογών της ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένων της αναβάθμισης ικανοτήτων και της επανειδίκευσης, ως εργαλείο μείζονος σημασίας για την κοινωνική και οικονομική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών, των αιτούντων άσυλο, των μεταναστών και των προσφύγων·

27. τονίζει την ανάγκη για διά βίου μάθηση σε όλα τα άτομα της κοινωνίας, ιδιαίτερα για τα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα, επιτρέποντάς τους να μάθουν και να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να παραμείνουν ενεργοί σωματικά και πνευματικά·

28. τονίζει την ανάγκη να αυξηθεί η σημασία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της απόκτησης νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, ιδίως εκείνων που χρειάζονται για την πράσινη και τη ψηφιακή μετάβαση· καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν, σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των αρμόδιων περιφερειακών και τοπικών αρχών, προγράμματα σπουδών εστιασμένα στα επαγγέλματα που απαιτούνται για την προσαρμογή στις προκλήσεις της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης·

29. λαμβάνει υπόψη ότι ένας τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι η προώθηση του συμφώνου δεξιοτήτων, καλεί την Επιτροπή να πλαισιώσει το ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων 2023 με ολιστικό τρόπο και σε ευρεία βάση, αποφεύγοντας την απεικόνιση της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της αναβάθμισης δεξιοτήτων ή της επανειδίκευσης αποκλειστικά ως μέσο για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της απασχολησιμότητας·

30. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε συνεργασία με τα τριμερή όργανα και την ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας να πραγματοποιήσουν εκπαιδευτικές εκστρατείες και δραστηριότητες, μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια του ευρωπαϊκού έτους δεξιοτήτων και μέσω εκδηλώσεων όπως το EuroSkills, προκειμένου να προαχθούν η ελκυστικότητα και οι ευκαιρίες που προσφέρονται από την ποιοτική ΕΕΚ και την εκπαίδευση ενηλίκων, καθώς και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα·

31. καλεί τα κράτη μέλη να απλοποιήσουν τις διοικητικές διαδικασίες για την ΕΕΚ και να παράσχουν σε ορισμένες επιχειρήσεις, όπως οι ΜΜΕ, και στις οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας βοήθεια, όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στον εντοπισμό των αναγκών κατάρτισης, καθώς και στην υποβολή αιτήσεων για χρηματοδοτική στήριξη· επισημαίνει ότι, όταν οι ΜΜΕ δεν είναι σε θέση να προσφέρουν μαθήματα κατάρτισης, οργανώσεις όπως τα βιοτεχνικά επιμελητήρια ή τα εμπορικά επιμελητήρια θα μπορούσαν να παρέχουν τέτοια κατάρτιση· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις επενδύσεις σε μέτρα που αποσκοπούν στην ένταξη των μειονεκτούντων νέων και των ΕΕΑΚ στην αγορά εργασίας, καθώς και στη μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, το οποίο είναι ιδιαίτερα εμφανές μεταξύ των Ρομά· καλεί τα κράτη μέλη να επενδύσουν στην υγεία των μαθητών και των σπουδαστών για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και να στηρίξουν την παροχή συμβουλών σε θέματα σπουδών και σταδιοδρομίας· καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν καλύτερα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο αυτό·

32. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις επενδύσεις μέσω του ΕΚΤ+ για τη στήριξη μέτρων που αποσκοπούν στην ένταξη των μειονεκτούντων νέων και των ΕΕΑΚ στην αγορά εργασίας, καθώς και στη μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου·

33. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, να δημιουργήσουν έναν μηχανισμό πιστοποίησης επιχειρήσεων που προσφέρουν υψηλής ποιότητας προγράμματα μαθητείας και κατάρτισης σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας του ευρωπαϊκού πλαισίου για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας, ώστε να μπορούν να εντοπίζονται και να υποστηρίζονται·

34. επισημαίνει τα οφέλη που παρέχει η διεθνής κινητικότητα τόσο για τους εκπαιδευόμενους όσο και για τους εκπαιδευτές στην ΕΕΚ, και υπογραμμίζει την ανάγκη να διευκολυνθούν τα συστήματα μόνιμης κινητικότητας, μειώνοντας τα υφιστάμενα εμπόδια στην κινητικότητα· υπενθυμίζει ότι οι συμμετέχοντες στην ΕΕΚ είναι επιλέξιμοι για το Erasmus+ και υπογραμμίζει ότι η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο και τις ανάγκες των συμμετεχόντων, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το κόστος διαβίωσης στα κράτη μέλη υποδοχής· παροτρύνει, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων για να δώσουν ώθηση στην περαιτέρω ενίσχυση του πλαισίου επαγγελματικής μαθησιακής κινητικότητας·

35. τονίζει ότι υπάρχουν τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες που σχετίζονται με τις τεχνολογικές εξελίξεις, ιδίως στους τομείς της τεχνητής νοημοσύνης και της εικονικής πραγματικότητας, οι οποίες θα αλλάξουν τον τομέα της ΕΕΚ, μεταξύ άλλων όσον αφορά το να καταστούν οι ευκαιρίες κατάρτισης πιο προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές για μεγαλύτερο αριθμό εταιρειών και εργαζομένων· επισημαίνει την ευθύνη των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εργοδοτών να προετοιμάζουν τους σπουδαστές, τους μαθητευόμενους και τους εργαζομένους για την παρουσία τεχνητής νοημοσύνης στον χώρο εργασίας και να αναπτύσσουν, ειδικότερα, δεξιότητες κριτικής σκέψης στο πλαίσιο αυτό· υπογραμμίζει τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και εργοδοτών προκειμένου να ενισχυθούν οι ψηφιακές ικανότητες και γνώσεις σχετικά με εργαλεία που χρησιμοποιούν τεχνητή νοημοσύνη και αλγοριθμική διαχείριση·

36. επικροτεί πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην αύξηση της συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη μάθηση, όπως τη σύσταση του Συμβουλίου για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης ([34]) και άκρως επωφελείς πολιτικές των κρατών μελών, όπως η εκπαιδευτική άδεια μετ' αποδοχών·

37. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

([34]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 26).